

༡༡། །ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་དཔེ་བསྐྱར་མ་ལས་
རྩེ་བཙུན་གོང་མ་ལཱ་འི་གསུང་རབ་
ཁ་སྐྱོང་བཞུགས་སོ། །

དཔལ་བཙུགས་ཐོད་ཡིག་དཔེ་རྩིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྐྱུགས།

ཀྲང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་།

༡༡། །ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་དཔེ་བསྟར་མ་ལས་

རྩེ་བཙུན་གོང་མ་ལྷའི་གསུང་རབ་

ཁ་སྐོང་བཞུགས་སོ། །

དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

དཔེ་ཐུན་པ། ཟུལ་མོ་འབྲུག་པ།
དཔེ་ཐུན་འགན་འཁུར་པ། ཚངས་པོ།
མཐུན་པོག་མཆིས་འཁོད་པ། འགྲོ་འདུལ་རྡོ་རྗེ།

ཅེད་ཀྱི་ཕྱུ་ལ་འགྲུག་པ།
དེབ་ཉེར་བཅུན་པ།
༡༡། །ས་སྒྱ་བཀའ་འབུམ་དཔེ་བསྐྱར་མ་ལས་
རྩི་བཅུན་གོང་མ་རྣམ་ལུང་གསུང་རབ་
ཁ་སྐོང་བཞུགས་སོ། །
(༢༥/༢༥)

ཀུན་དགའ་སྒྲིང་པོ་སོགས་ཀྱིས་བཅུམས།

*

དཔལ་བཅེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་སྒྲིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱུགས།
ཀྲང་གོའི་པོད་རིག་པ་དཔེ་ཐུན་ཁང་གིས་བསྐྱར་ཉེ་བཀྲམ།
པེ་ཅིན་མ་རིན་ཆེན་ཁྲ་པར་འདེབས་ཀྱང་སེམ་དཔར་བཏབ།

ཟླ་མོ་༢༠༠༢ལོའི་ཟླ་བཞི་པར་པར་ཆེད་པོ་བསྐྱུགས།

ཟླ་མོ་༢༠༠༢ལོའི་ཟླ་བཞི་པར་པར་ཆེད་པོ་བཏབ།

དཔར་གྲངས་ ༠༠༠ ༡— ༡༥༠༠

ISBN978—7—80057—846—5/B. 12

དེབ་རེར་སྒྲིང་ ༡༩. ༠༠

༣། འདུག་གསལ་བཤད།

《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་》ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་དཔལ་བཟེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་
ཁང་གིས་བསྒྲིགས་ཤིང་འདི་ག་དཔེ་རྒྱུ་ཁང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་དཔེ་རྒྱུ་དཔེ་ཚོགས་
ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་དབང་གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་མཆོག་གིས་སྤྱི་གཙོ་སྦྱོང་
གནང་སྟེ། དཔལ་བཟེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཉེ་བའི་ལོ་བཅུ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་འབད་
བརྩོན་ཆེན་པོས་བོད་གྱི་ས་གནས་གང་སར་བཞུགས་པའི་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་པོ་ཉི་ཁྲི་ཡོངས་པ་རང་
ཐུང་དང་མིའི་གཞོན་འཛེས་འཛིག་ལ་ཉེ་བའི་ཉེན་ཁ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ཤིང་དཀར་ཆག་
ཏུ་བཏབ། དཔེ་ཐུམ་གསོལ། དཔེ་རྒྱུ་བཞེངས་ཏེ་སྤྱང་སྦྱོབ་མཛད་གནང་བ་དང་གནང་མཁས་སུ་ཡོད་པ་ནི།
རང་རེའི་མེས་པོའི་ཤུལ་ནོར་སྤྱང་སྦྱོབ་རྒྱུ་འཛིན་དང་བོད་རིག་པའི་གལ་ཆེའི་དབྱེད་གཞི་མཁོ་འདོན་
གྱི་དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རང་རྒྱལ་མི་རིགས་རིག་གནས་ནོར་མཛད་དར་རྒྱས་དང་སྤྱང་སྦྱོབ་བགྱི་
པའི་འཕེན་ལས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཉེ་ཆར་དཔལ་བཟེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་འདི་ག་དཔེ་རྒྱུ་ཁང་གཉིས་ཞིབ་
གོས་བྱས་མཐར། གྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་སྤྱང་སྦྱོབ་དང་བོད་རིག་པའི་དབྱེད་ཡིག་རྒྱུ་སྦྱོབ་དང་ཆ་ཆར་ཏུ་
གཏོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་ཐོག་《བཀའ་གདམས་དཔེ་དཀོན་གཅེས་བཏུས་》ཞེས་
པའི་དཔེ་རྒྱུ་དཔེ་དཀོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་ལུ་མཐུན་ནས་ལེགས་སྒྲིག་དང་དཔེ་རྒྱུ་བྱེད་
བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆར་ཡང་དམིགས་ཡུལ་དགོས་པ་གཅིག་གྱུར་ཐོག་《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་》
ཅེས་པའི་དཔེ་རྒྱུ་དཔེ་དཀོན་གལ་ཆེན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་པར་རྒྱུན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོན་
ཏུན་མེས་པོ་མཁས་དབང་དམ་པ་ཏུ་མས་ཤུལ་ཏུ་བཞག་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་དཀོན་གལ་ཆེན་
རྣམས་དང་། འཐར་འཐོར་ཏུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་དཀོན་གལ་ཆེན་དག་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་བསྒྲིགས་
པ་འདིའི་ནང་དོན་ཐང་ལ། བྱང་དོན་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ། ཆད་མ་རིག་པ། རྒྱ་རིག་པ། བཟོ་རིག་
པ། ལོ་རྒྱུས་ལྟེ་རིག་སོགས་བཅུ་གྲག་རིག་པའི་གནས་ཀྱང་འདུས་པའི་དཔེ་དཀོན་ནོར་བུ་དགོས་འདོད་
ཀྱང་འཐུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

འདི་འདྲའི་དཔེ་རྒྱུན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལེགས་པོ་དང་ཅག་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་གིན་ཏུ་སྐལ་
པ་བཟང་ཞིང་གཟི་བུ་ཤིང་གི་འོས་འགན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་རྒྱུན་འཆར་གཞིག་ཅོ་བོའི་ནང་དུ་
བཀོད་ཟིན་ཅིང་། ལས་གཞི་འདི་ལ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དཔུ་ཁྱིད་དང་རྒྱལ་ཁབ་
ཕྱི་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས་གདིང་འཇུག་དང་མཐོང་ཆེན་གྱིས་སྐལ་མ་ཡང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་བྱལ་བཞག་》 གི་མ་གྱི་ཡལ་ཆར་ནི་དཔུ་མེད་ཤིས་རྟིང་གི་སྟག་ཡིན་པས། མ་དཔེ་
གསལ་མི་གསལ་དང་སྐྱེད་ཡིག་མང་ཞིང་ཤིས་རྟིང་གིས་ཚུགས་འདྲ་མིན་གྱི་དབང་གིས་གྲོག་དགའ་བའང་གིན་ཏུ་མང་
པོ་འདུག འོན་ཀྱང་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྟིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་སྦྱང་བསྟ་
ལེན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་བརྟེན་ཡིག་གཞུགས་གསར་རྒྱག་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་སྒྲུབ་
པ་བྱུང་། པར་གིང་དུ་འཕོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེ་རྟིང་གཞན་པ་དང་བསྟར་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་ཡོད་པ་
བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཆདེབ་སོ་སོའི་དཔུ་རྒྱིག་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་བྱ།

དཔེ་རྟིང་རྒྱང་རྒྱུབ་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་དཔེ་རྒྱུན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱབ་རྒྱུར་དང་ཐུགས་ཁུར་གནང་
མཁན་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དཔུ་ཁྱིད་
ལྟན་རྒྱས་དང་། མཁས་དབང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་རྒྱུར་དང་འཇུབ་སྟོན་གྱི་
བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་བཅུགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་
གི་འགན་འཛིན་པ་ལྟན་རྒྱས་དང་། ལུ་དག་པ། ཡིག་རྒྱག་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་
བསམ་དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་ཞབས་སྟེ་ལུ་མཁན་རྣམས་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་ལུ་
རྒྱ་དང་།

དཔེ་ཆོགས་འདིའི་དཔེ་རྒྱིག་དང་ལུ་དག་ཐད་ལ་ཉ་ཅང་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་ཆོགས་བཟྱི་ཐུལ་བྱས་
མོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་ཤེས་ཆད་དམན་པའི་དབང་གིས་ནོར་འཇུག་མི་ཉར་བ་ཡོད་མིད་པས་དཔྱོད་ལྡན་དག་
གིས་ནོར་བཙོས་ཡོ་བསྐང་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྟེ་པ་གནང་བར་ལུ་ལུ།

ཞེས་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་ནས།

སྟེ་ལོ་༢༠༠༧ལོའི་རྒྱ་བ་དང་བོའི་ཆོས་༡༠ལ།

སྒོན་འགྲོའི་ལུ་ཚིག་

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཁིང་འདིར་ཚས་རྒྱལ་ལོ་པའ་རྒྱལ་ས་
དང་། ས་དགོ་བཀའ་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་དམ་པའི་སྒྲུབ་
ལུ་རྒྱལ་གྱིས། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་
པའི་ཚས་བརྒྱད་དང་བཀའ་སློལ་མཐའ་དག་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཐུན་
མོང་གི་རིག་གནས་སུམ་རྟགས་སྟོན་དག་མངོན་བརྗོད་ཐེབ་སྟུང་། སྐར་ཅིས་འབྲུང་
ཅིས་། སྒྲ་ཚད་བཟོ་གསོ་སོགས་མདོ་སྒྲགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚང་ལ་མ་ལོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་འཆད་ཉན་
འགྱུར་གསུམ་དང་། བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོག་མར་སློལ་བཏོད།
བར་དུ་གཏན་ལ་ལབ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་བར་
མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་
བཞུགས་སོ་ཙག་གི་སྤྲེགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྦྲུངས་ན་རི་རབ་ལྟན་པའི་
གཏོས་དང་མཉམ་ཁིང་། ཚས་ཚན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་གྲངས་སུ་བགྲངས་
ན་ནམ་མཁའི་གཟའ་སྐར་ཚོགས་ཀྱང་སྦྲུངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ཙམ་དུ་མ་
ཟད་། རྒྱ་བལ་ཏོར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་འད་དར་བྱུང་ཆེ།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་
འཛམ་གླིང་ཤར་ལུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་དག་ཏུ་འད་མཆད་དེ། དཔེར་ན། ཞོག་སི་ཨོར་རྟེ་

དང་། ཉར་མིན་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དང་། ཨ་རི་སྐོག་ས་སྤྱ་གྲགས་ཆེན་གྱི་སྒྲོབ་བྲལ་ཆེན་མོ་
ནམས་སྤྱོད་ཡིག་གི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་སྒྲོབ་གཉེར་བྱེད་སའི་སྡེ་ཆེན་དང་སྒྲོབ་མའང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

དེ་ནི་གོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་བཤད་སྐྱབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་ཅེས་པ་དེ་གང་
དང་གང་ཡིན་པའི་དེ་སྒྲོད་མདོ་ཙམ་ལུ་ན། དེ་ཡང་རི་རྒྱན་དུ། འཇམ་མགོན་ཀོང་
སྤྱལ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། ཆོས་སྒྲོན་ཐོན་མི་བེ་རོ་རྒྱ་ཅོག་ཞང་། གཞུང་ས་ཆེན་
རིན་བཟང་རྩོག་ལོ་ས་སྒྱུ་པ། ལུ་སྒྲོན་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ། ཞེས་
དང་། བོད་ལུ་སྤྱལ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་། རྟིང་མ་བཀའ་གདམས་ལམ་
འབྲས་བཀའ་བརྒྱུད་པ། ཤེད་ས་པ་ཞི་བྱེད་སྒྲུབ་དུག་བསྟེན་སྤྱལ་བོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱ་ཆོག་ས་གྱི་འབྱུང་ཁུང་དང་འཆད་རྒྱལ་
གྱི་དབྱེ་བས་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་དང་། སྤྱལ་བ་ཉམས་སྤྱལ་ལོན་
རྒྱལ་ལ་བརྒྱུད་པའི་ཁྱད་པར་དང་མན་ངག་གི་དབྱེ་བས་སྤྱལ་བརྒྱུད་འདྲེན་པའི་ཤིང་
རྟ་བརྒྱུད་དེ། བཤད་སྐྱབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྩེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་
གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག་བདག་ཅག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་ནམས་ཀྱིས་གཅེས་
པའི་ལུས་སྟོག་འོངས་སྒྲོད་ཐམས་ཅད་པངས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ། ཟླ་རབས་རང་
རའི་བརྒྱུད་འཛོན་ནམས་ལ་འབྲལ་ཡུན་ཡན་བདེའི་དཔལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་
པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་བོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས།

དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བརྩའི་གོང་ཆག་ཆེན་པོ་སྐོག་ས་སྤྱ་
གྱི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྱུང་བཞིའི་འཛིག་པ་དང་། སེམས་ལྡན་མི་
དང་མི་མིན་གྱི་གཞོན་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་

ལྷ་ལ་ལགས། རིག་གནས་གསར་བཛེ་མཛུགས་སྒྲིབ་པ་དང་ཚབས་ཅིག ཉང་གི་ཡང་
དག་པའི་སྤྱི་དུས་ཀྱི་ཉི་འོད་སྒྲུབ་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འགོ་
ཁྲིད་དང་ཅུ་འཛུགས་གནང་ནས། དཔེ་རྙིང་འཕྲོར་བསྟུ་དང་། ལེགས་སྒྲིག་དཔེ་
རྒྱུན། རྒྱུར་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་
དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བར་སོ་སོའི་འཕྲོས་བསྟུན་གྱི་སྤྱི་ཞུ་རྒྱུ་པའི་
སྒྲིབ་པ་བཟང་པོའི་དཔལ་ལ་འོངས་སུ་སྤྱད་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པ་འདིར། རང་རེའི་
ཡབ་མེས་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་པ་ཞོར་མང་པོ་ཞིག་དུང་ཡང་རེད་ཅག་གི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྒྲིབ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཅེས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་སྤྱད་
སྒྲོལ་དང་དར་སྒྲེལ་ཁྱེད་རྒྱ་ནི་མེས་རྒྱལ་གྱིས་གནང་པའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་
ཟད། འུ་ཅག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྲོལ་གསོའི་བྱ་བར་ལེགས་སྒྲིབ་འབུལ་མཁན་གྱི་
ཤོན་དར་གཞོན་གསུམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཆོད་ན། རང་རེའི་ཕྱག་པར་བབ་
པའི་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་གཟི་འོད་སྒྲ་ན་འབར་བའི་འོས་འགན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ་ཞིག་གྱུར་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བརྟེན། རྒྱལ་ས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ལྷགས་ཚུམ་གནང་པའི་གསུང་རབ། བཤད་རྒྱུ་པ་གིང་དྲ་བཙོ་བརྒྱད་ལས་གྲུབ་པའི་
མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྣམ་ཐར་དང་
གསན་ཡིག་བརྗོད་དང་སྟན་པལ། ཅིས་དང་གསོ་རིག་སོགས་དཔེ་དགོན་འཕྲོར་
པ་རྣམས་བསྟུས། ཆད་པ་རྣམས་བསལ། ཉམས་པ་རྣམས་གསོས། འབྲུགས་པ་
རྣམས་བསྒྲིགས་ཏེ་དཔེ་ཆོགས་འགའ་རིམ་པ་བསྟར་ཆགས་སུ་པར་དུ་བསྟུན་པ་དང་
བསྟུན་ཅིས་ལས།

ད་ལན་འདིར་ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམས་ལྡེའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྟར་མ་དང་། ཁ་
སྐོང་བཅས་དེབ་ཉེས་ལྡ་མེས་པོའི་གྲུལ་བཞག་ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་ཤིང་མོ་
འདིའི་ནང་ཤིམ་པ་བསྟར་ཆགས་སུ་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཟུང་
ཡངས་པའི་འབབ་སྟེགས་སུ་འབུལ་རྩིས་ཡིན།

འབྲུང་ཆར་ང་ཆོའི་དཔེ་ཚོགས་དཔར་སྒྲིབ་ལྷ་རྒྱའི་སྐོར་ལ་ལྷག་བསམ་ལྡན་
ཞིང་མཁྱེན་སྒྲིབ་ཡངས་པའི་མཐས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་བཀའ་
སློབ་སྟོལ་གནང་དང་། དཔེ་དགོན་གྱི་མ་ཕྱི་གཡར་གནང་གི་སྒྲུབས་འཇུག་ཡོང་བ་
མཁྱེན་མཁྱེན། །

ཞོར་འཕྲོས་གསལ་འདེབས་ལྷ་བ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྷ་ལུས་ཀྱི་ལང་ཚོ་རྒྱས་
གིང་། མེམས་ཀྱི་སློ་གྲོས་བཀྲ་པའི་གཞོན་སྟེས་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། སྟིང་པོས་
དཔེན་པའི་ཁ་པོ་འདོན་པ་ལས། ཟོལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་སྟིང་ལ་
འཆར་། དོན་ལྡན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ཡིན། ལྷད་མེད་ཀྱི་ཚོས་དང་ཤིག་
གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད། འཁོས་བསྟར་གྱི་སྤྱི་ལུའི་ལས་ཀ་རྩུང་ཟད་རེ་སྒྲུབ་ཅུས་ན།
མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་དོག་འབྲུབ། རང་ཤིགས་ལ་ལེགས་སྟེས་འབུལ། རང་ཉིད་ཀྱི་
ལ་རྒྱ་མཛོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཚོས་མཛོན་གྱུར་ལགས་པས། དེ་
བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་རྒྱུབ་པར་ཁུལ། །

ཕན་འབྲོག་ཀྱན་འབུམས་པོ་སྒྲུབ་བསྟར་ཉི་མས།
སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༦ པའི་ཟླ་ཚོས་ལ་གུས་ཐུལ།

དཔེ་བསྐྱར་གསལ་བཤད།

༡༠༠ ནལའི་སྒྲ་ལའི་ནང་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཅུ་བའི་སྒྲ་མ་དབལ་
ས་སྒྱའི་ཡུལ་ཆེན་དོ་རྩེ་འཆང་མཆོག་དང་། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ།
མཁན་འཇམ་དབྱངས་སྒྲོ་གྲོས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་དང་རིས་སྤྱུ་མ་ཆད་པའི་སྒྲོན་
ཕྱོན་ལོ་པའ་རྒྱམས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་རྙིང་ཁག་མང་པོ་ཞིག་ཅུ་མེད་དུ་འགོ་
བའི་ཉེན་ཁ་ལ་དམིགས་ཏེ། ཅེ་སྒྲོར་འབུམ་བཞི་གནང་ནས་དེ་རྒྱམས་སྤྱུར་སྒྲོབ་བྱ་
དགོས་པའི་བཀའ་ལེབས་པ་ལ། གྲུས་པ་གཤམ་འཛོན་དམན་པ་དང་ཉམས་སྤྱོད་
ཞན་པ་བཅས་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་སྒྲོབ་སྒྲོབ་པའི་སྒྲོབས་པ་བྲལ་ཏེ། ཐེངས་མང་པོར་
དགོངས་པ་ཞུས་ཀྱང་དགོངས་ཁྲོལ་མ་བྱུང་། གནས་ཚུལ་དེ་རྒྱམས་སྤྱོད་གསུང་སྒྲོ་
གྲོས་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་ཞུས་པར་ཁོང་ནས། དཔེ་རྙིང་འཛོལ་བསྐྱུ་ལ་ཉམས་སྤྱོད་བྱ་བ་
པ་ཆེན་ཀུམ་བདེ་ལེགས་མཆོག་དོ་སྒྲོད་མཛད་པ་མ་ཟད་ལས་ཀའི་སྒྲོབ་སྒྲོན་གྱང་
གནང་བྱུང་། དེ་དུས་ཆེན་ཀུམ་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་
རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གི་ཞལ་བཀོད་བཞིན། ལྷག་ཆང་ལོ་ཙཱ་བའི་གསུང་འབུམ་གཙོ་
པོར་གྱུར་པ་ས་སྒྱའི་དཔེ་དཀོན་རྒྱམས་འཛོལ་བསྐྱུ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་སྐབས་
ཁེལ། དེ་ནས་ཁོང་གིས་གྱང་ས་སྒྱའི་གསུང་འབུམ་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
དགོས་པའི་བཀའ་མོལ་གནང་བྱུང་བར། དགའ་སྒྲོ་ཆད་མེད་བྱུང་ཡང་ལས་

འགན་དེ་གིན་ཏུ་མྱེ་བས་ཡབ་དག་ཁྱི་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་བཀའ་བརྟག་ཁྱུས་པ་ཡིན།
 རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་བརྟག་པ་ཡང་བཟང་པོ་འདུག་ལ་བྱ་བ་དེ་ངེས་པར་དུ་
 འབད་བས་སྐྱབ་དགོས་པའི་བཀའ་སྐུལ་ཡང་ཡང་གནང་བ་དང་། གཞན་ཡང་
 དཔེ་མར་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཁན་པོ་སྐལ་ལྷན་ཆེ་མིང་རྣམ་གཉིས་ནས་ཀྱང་།
 ལྷན་ཀུན་བདེ་ལེགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་རི་བཞིན་ས་སྐྱའི་དཔེ་དགོན་ཐམས་
 ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིག་སྐྱབ་པ་ཞིག་འོང་བར་བྱེད་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་བྱེད་
 དགོས་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་མོགས་ཀྱིས། ས་སྐྱའི་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་བསྐྱིག་
 བྱ་རྒྱུར་གཏན་ཁེལ་ཏེ། ༡༠༠༧ལོའི་ལྷ་བ་ལཔར་ལས་གཞི་དངོས་སུ་མགོ་
 འདྲེགས་བྱས་པ་ནས་བཟུང་ད་ལྟ་ ༡༠༠༩ལོའི་ལྷ་བ་༡༡པར་སྟག་ཆང་ལོ་རྩ་བའི་
 གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་བདུན་ཁྱད་ག་ཟེན་པ་དང་། ལྷ་ཀྱམ་ཆོག་ལྷན་གསུང་འབུམ་ཁྱ་
 དག་བྱེད་བཞིན་པ། གོང་མ་རྣམ་ལྟའི་གསུང་འབུམ་སྟེ་དགའི་པར་མ་པོ་ཏི་བརྩ་
 ལྟ་དང་། མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མ་བྱི་གསར་རྟེན་པོ་ཏི་གསུམ།
 ཞ་ལུ་དགོན་ན་བཞུགས་པ་གོང་མ་རྣམ་ལྟའི་གསུང་འབུམ་གྲིས་མ་པོ་ཏི་བརྩ་
 བདུན་དང་། ལུ་ལུ་དགོན་ན་བཞུགས་པ་གོང་མ་རྣམ་ལྟའི་གསུང་འབུམ་གྲིས་མ་
 པོ་ཏི་བརྩ་མོགས་ཁམས་དབུས་ས་གནས་མང་པོ་ནས་རྟེན་པའི་གྲིས་མ་རྟེན་པ་
 རྣམས་ལ། དཔེ་བསྐྱར་བྱས་པའི་ལས་ཀ་ད་ལྟ་ལེགས་བྱུང་ཟེན་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་
 པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུན་ལམ་དུ་པར་བསྐྱུན་ཁྱུས་པ་ཡིན། །

༡༠༠༧ལོའི་ལྷ་ཀེས་༡༥ཉམ་གྱིན་དོ་རྩེ་ལྷ་ས་ནས།

དཀར་ཆག

- འཕགས་པ་མཁའ་འགོ་མ་དོ་རྩེ་གུར་ནས་བྱུང་བའི་
ལྷུ་ཤི་ཕྱིར་བསྐྱོད། (1)
- དོ་རྩེ་ལྷུ་གུ་ས་ཆེན་གྱིས་མཛད་པ། (9)
- ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་མཛོན་རྟགས་ས་ཆེན་གྱིས་མཛད་པ། (21)
- སྤྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་པ། (22)
- བདེ་མཆོག་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱན་སྙིང་གིས་མཛད་པ། (23)
- མཆོ་སྐྱེས་ལུགས་ཀྱི་ད་ཀྱི་ལ་ཆོག་ (28)
- གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྤྱིའི་ཚད་གསལ་བྱེད། (75)
- ཞོ་སྤྱ་སྤྱི་སྤྱོད། (79)
- དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ། (80)
- བརྟག་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེས་དོན། (84)
- བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེས་གསུམ། (113)

ཀྱེ་རྡོ་རྒྱུ་དགུའི་གདན་གྱི་རྣམ་དག་	(116)
ཀྱེ་རྡོ་རྒྱུ་པོ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན།	(119)
རྩེ་བཙུན་གྱིས་མཛད་པའི་གོགས་རྒྱལ་རྒྱུ་ཐབས།	(124)
ན་མོ་གུ་ཡུ།	(133)
ཀྱེ་རྡོ་རྒྱུ་རབ་གནས་ཆོ་ག་	(134)
ཀྱེ་རྡོ་རྒྱུ་གསལ་ཐེང་།	(145)
བདེ་མཆོག་གི་དུས་མཐའ་མའི་ཆོ་ག་	(151)
ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གྱི་མན་ངག་	(158)
རྒྱ་གི་མའི་སྟོགས་ཆོག་	(161)
བིར་རྒྱུང་ས་པའི་གྱིས་མཛད་པ།	(171)
ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཁ་སྒྲོང་།	(173)
བུམ་པ་བཅའ་ཐབས།	(183)
ལམོན་གྱི་གདུང་རབས།	(186)
དེ་ནས་ཡང་དག་བཤད་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ།	(187)
གུར་གྱི་དོན་བསྐྱུས།	(189)

སྒྲོལ་མའི་སྒྲོལ་དོན།	(190)
སྒྲོལ་མ་ལུས་དགྱིལ་བསྒྲོལ་བཞུགས།	(192)
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཐུག་ཆེན་བྱང་འཕྲག་ཉམས་ལེན། . . .	(198)
ཅན་རྟའི་སྐྱབ་ཐབས།	(201)
བསྐྱང་བ་ལྟ་ཡི་ཆོག་	(203)
དགའ་བའི་གཏམ།	(205)
བཅོམ་ལྷན་རལ་གྱིར་སྦྱིང་བ།	(207)
ཀུན་དགའ་སྒོན་ལམ་ལ་སྦྱིང་བ།	(208)
མཁའ་འགྲོ་སྦྱི་གཏོར།	(210)
ཐབ་འབྲི་ཚུལ།	(213)
བདེ་མཆོག་སྐྱབ་ཐབས།	(214)
མ་རྒྱུ་མ་ཡའི་སྐྱབ་ཐབས།	(215)
ཏེན་འབྲེལ་སྦྱིང་པོའི་ཐུགས་བརྟ།	(216)
འོ་ན་འོ་སྒྲོལ་ཞེས་བ།	(217)
ཀྱེ་དོ་རྗེའི་སྐྱབ་ཐབས་གིན་ཏུ་བསྐྱུས་བ།	(221)

བདེ་མཆོག་སྒོམ་ཆོག་	(226)
མགོན་པོའི་སྐུ་བཞེངས་ཐབས།	(226)
བིར་སྐུང་འཕགས་པས་མཛད་པ།	(228)
དམ་ཆོག་དོ་རྗེའི་བསྐྱོམ་བཞུས།	(231)

༡༡། །འཕགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྷེ་རྒྱུར་
ནས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཤིང་ཕྱིར་བཞོག་ཡོད། །
ཨི་མ་ཆེན་གསུང་ཡིན།

༡༡། །སྒྲ་མ་དམ་བའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་གྲུས་པར་བྱས། འཆལ་
ལོ། །འཕགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྷེ་རྒྱུར་གྱི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཤིང་ཕྱིར་
བཞོག་པ་འདི་ལ་དོན་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་ཕྱིར་བཞོག་པ་དང་། རང་
བསྐྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྐྱེམས་པས་ཕྱིར་བཞོག་པ་དང་། དེས་པས་
ཕྱི་བཞོག་ཅིང་བསྐྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེམ་པ་དང་། མ་འབྲེལ་བར་བསྐྱུང་འཁོར་རྒྱུ་པ་བསྐྱེམ་
པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན། ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱན་དངས་
ཏེ། དེའི་སྤྱན་རྒྱར་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་བཤགས་བྱ་བ་དང་།
ཆད་མེད་པ་བསྐྱེམ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསམ་པ། རྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱེམ་
པ་དང་། རྟོང་པའི་དང་ལས་སྤྱན་རྟོང་གི་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེམ་པའི་བར་དུ་
རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱོལ། །དེ་ནས་སྤྱན་རྟོང་གི་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་
པི་ལས་པད་མ། རི་ལས་ཉི་མའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱུ་སེར་པོ་གཅིག་བསམ། དེ་ཡོདས་སུ་
གྱུར་པ་ལས་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་བརྩུ་བ་ཅེ་མོ་རྣེས་པ། ཁོག་པ་སྤྱིང་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་
ཆེ་བ་གཅིག་བསམ། དེའི་ནང་དུ་པི་ལས་བརྩུ་རི་ལས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་
བརྩུ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསམ། དེ་ནས་འཁོར་ལོའི་སྤྱིང་པའི་བརྩུ་དང་། ཉི་མའི་སྤྱིང་དུ་

ལྷོ་སེར་པོ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བདག་ཉིད་གཙུག་ཏྲར་ལོར་ལོས་བསྐྱར་
 བ་སྐྱུ་མདོག་སེར་པོ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་ན་ལོར་ལོ་སེར་པོ།
 གཡོན་པ་སྤྲེགས་མཛུབ་མཛད་པ་ཞིག་བསྒྲོམ། ཡང་ལོར་ལོའི་སྟེ་བའི་ལུ་བྱུང་
 གྱི་སྟེང་དུ་ནས་འབྱུ་ཅམ་གྱིས་མ་རེག་པའི་སར། བསྐྱ་དང་ཉི་མ་རེ་བསམ། དེ་ལ་
 ཤར་གྱི་ཕྱི་བས་གྱི་ཐད་ཀར་བསྐྱ་དང་ཉི་མའི་སྟེང་དུ། ལྷོ་ལས་གཤིན་རྩི་
 གཤེད་སྟོན་པོ་ཐོབ་ཐོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷོའི་ཕྱི་བས་གྱི་ཐད་སོར་གཤེད་རབ་
 མཐར་བྱེད་དཀར་པོ་བེ་ཅོན་འཆར་བའོ། །ཁུབ་གྱི་ཕྱི་བས་གྱི་ཐད་སོར་བསྐྱུ་མཐར་
 བྱེད་དམར་པོ་བསྐྱུ་འཛོན་པའོ། །བྱང་གི་ཕྱི་བས་གྱི་ཐད་སོར་བགལས་མཐར་བྱེད་
 བག་པོ་རྩི་རྩི་འཛོན་པའོ། །ཡང་དབང་ལྷན་གྱི་ཕྱི་བས་གྱི་ཐད་སོར་མི་གཡོ་བ་ནག་
 པོ་རལ་གྱི་འབྱར་བའོ། །མའི་ཕྱི་བས་གྱི་ཐད་སོར་འདྲོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྷགས་
 གྱུ་འབྱར་བའོ། །ལྷོ་ཁུབ་གྱི་ཕྱི་བས་གྱི་ཐད་སོར་དབྱུག་སྟོན་ཅན་སྟོན་པོ་དབྱུག་
 པ་འཆར་བའོ། །རྒྱང་གི་ཕྱི་བས་གྱི་ཐད་སོར། སྟོབས་པོ་ཆེ་ཆེ་གསུམ་པ་བསྐྱུ་མས་
 པའོ། །སྟེང་གི་ཕྱི་བས་གྱི་ཐད་སོར་ལྷོ་མཛད་ནག་པོ་ཕྱག་གཡས་ན་རྩི་རྩི། གཡོན་
 དེལ་བུ་འཛོན་པའོ། །འོག་གི་ཕྱི་བས་གྱི་ཐད་སོར་གཤོད་མཛོས་ནག་པོ་གཏུན་
 ཤིང་འཛོན་པའོ། །ལྷོ་མཛད་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་གཡོན་
 སྤྲེགས་མཛུབ་མཛད་པའོ། །གཡས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ཕྱག་མཚན་འཛོན་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ཁྲོ་པོ་བཅུ་ལྔ་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་དགྲོངས་དགྲོངས་
 བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཕྱོགས་གྱི་ཁྲོ་པོ་བཞི་ནི་བཞིད་པའི་ཁྲོ་པོ་སྟེ། སྐྱན་དམར་ལ་
 རྒྱུ་པ་བགྲད་པ། སྐྱ་བྱང་ལ་སྟོམ་པ། གསུམ་བྱིས་ཆེ་བ། སྤྲེག་གི་ཕྱགས་པའི་
 ཤམ་ཐབས་ཅན། སྐྱལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། སྐྱི་པོར་མཐའ་ལས་སྟོན་པོ། ལྷ་པ་